

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

HANSENS PALÆ

KØBENHAVNS KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
 Besigtiget af:
 Journalnummer:

16. januar 2014
 Stefanie Høy Brink
 2010-7.82.07/101-0001

Kommune:
 Adresse:

Københavns Kommune
 Fredericiagade 21, 1310 København
 K

Betegnelse:
 Fredningsår:
 Omfang:

Hansens Palæ
 1939
*Forhuset (1835 af Jørgen Hansen
 Koch)*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Hansens Palæ ligger på det sydvestlige hjørne af Fredericiagade og Bredgade. Bygningen er sammenbygget med nabobygningen på Fredericiagade. Ligeledes er bygningen sammenbygget med en nyere sidebygning på gårdsiden, som ikke er omfattet af fredningen.

Hansens Palæ er ni fag lang mod Bredgade og fem fag mod Fredericiagade og opført i to etager over en høj kælder. Bygningen hviler på en granitsokkel og afsluttes af et sort, teglhængt tag med helvalm. I rygningen sidder to skorstenspiber. I den vestlige tagflade ses fire rytterkviste, og i valmen mod syd ses to lignende. Facaden er malet i en brækket hvid, hvor kælderetagen er kvadret, stueetagen er refendfuget og førsteetagen pudset. I etageadskillelsen er desuden et bånd. Mod gaderne ses over førsteetagens vinduer bryn og en gennemgående sålbænk, der mod gaden følger facaden rundt samt gavlene. Facaden afsluttes af en udkraget hovedgesims. Indgangen til bygningen findes i den nyere tilbygning langs Fredericiagade, men på palæets gårdside er en nyere dør med et nyere overvindue, der åbner ud til en nyere, fritrappel med et smedjernsværn. Under døren sidder en nyere kælderdoor. Begge døre er brunmalede. Vinduerne er ældre korspostvinduer, der på førsteetagen er med tre ruder i underrammen. Kældervinduerne er mod gaderne nyere, fladbuede, torammede vinduer med et ældre gitter af træ foran. Vinduerne er malet sort og gitteret brunt. Mod gården er kældervinduerne ældre med et ældre smedjernsgitter foran. Ligeledes mod gaderne har stueetagens vinduer hvidpudsede indfatninger. På gårdsiden har vinduerne pudsede, enkle sålbænke.

I det indre er Hansens Palæ indrettet til erhvervsformål. Kælderen fremstår med nyere interiør, herunder pudsede vægge og lofter, støbt eller flisegulv, glatte døre samt enkelte termoruder. Dog ses en ældre fyldingsdør med ældre gangtøj samt ildstedskappen. En nyere trappe forbinder kælderen med stueetagen, der overvejende fremstår som et åbent rum med enkelte mindre kontorer, der er adskilt af nyere

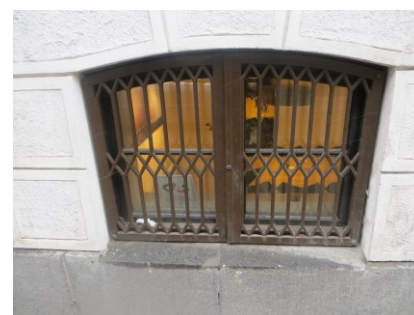

Gavlen mod Fredericiagade.

skillevægge af både glas, gips og træ med undtagelse af et rum mod Fredericiagade, hvor der ses ældre lys- og brystningspaneler, ældre gulv samt ældre tofløjede fyldingsdøre. Ellers fremtræder stueetagen med nyere trægulve, pudsede lofter samt nyere døre samt enkelte nyere vinduer, de tilbageværende ældre vinduer har desuden ældre detaljer, herunder anverfere og stormkroge samt lodpost med hulkehl. Førsteetagen fremstår, sammen med hovedtrappen, som det bedst bevarede med flere ældre detaljer, herunder ældre en- og tofløjede fyldingsdøre, gerichter, hel-, pille-, lys- og brystningspaneler, hvoraf enkelte er udført i kopi samt rigt detaljerede loftsgesimser, friser og rosetter. Dertil den ældre hovedtrappe med fodpanel, balustre og rundbuet håndliste, durchsicht samt en svungen mægler på to klodstrin og pudset løb med stuk. Hovedtrapperummet er desuden overvældende udsmykket med helpaneler, hvoraf de øverste spejle er bemalede, loftsgesimser, friser, stukkatur, samt blyindfattede ruder med sandblæste og farvede motiver. Over dørene ses fronton med bemalinger og dekorerede gerichter. Dog er vinduerne på førsteetagen overvejende nyere og koblede. Tageetagen er udnyttet og har en nyere gulvbelægning samt termoruder i kvistene. Den ældre tagkonstruktion er synlig og en nyere loftstrappe fører op til spidsloftet, hvor den ældre tagkonstruktion samt skorstene er synlig. Bygningen rummer yderligere to trapper, der er mere enkelt udført. Den ene, en kvartsvingstrappe, der findes i den sydelige ende af bygningen er mellem førstesalen og tagetagen med ældre dele, herunder håndlisten. Desuden en ligeløbstrappe ligeledes mellem loftsetagen og førsteetagen er med ældre håndliste.

— BYGNINGSHISTORIE

Frederiksstaden, der afgrænses af Bredgade, Ny Toldbodgade og Sankt Annæ Plads mod syd og Esplanaden mod nord, blev anlagt, på foranledning af flere storkøbmænds ønske, efter Frederiks Vs beslutning i 1749 om dels at markere 300-års jubilæet for Den Oldenborgske Kongeslægt dels for at anlægge en ny bydel til glæde for Københavns borgere og handel. Området, der tidligere rummede haveanlægget fra det nedbrændte lystslot Sophie Amalienborg samt en tilstødende eksercerplads, blev skænket til Københavns Magistrat på betingelse af, at grundene blev tildelt nye ejere vederlagsfrit med 30 års skattefrihed, og mod at grundene blev bebygget inden for fem år efter nærmere udarbejdede retningslinjer udarbejdet af Eigtved. Husene skulle opføres i grundmur til gaden, og vinduerne skulle flugte. Bygningerne kunne være i to eller tre etager, og porten kunne placeres midt for eller til siden. Eigtved stod selv for flere af Frederiksstadens første bygninger, hvor han introducerede rokokostilen i Danmark. Frederiksstadens monumentale centrum udgøres af akse med Marmorkirken, den ottekantede Amalienborg Plads med rytterstatuen af Frederik V indrammet af Amalienborgs

Gitteret for kældervinduerne.

fire palæer. Bydelen blev beboelseskvarter for overklasse og højere borgerskab og ikke for handelsmænd som først tiltænkt. I 1794 blev Amalienborg kongelig residens, da Christiansborg brændte.

Hansens Palæ er opført i 1835-6 af arkitekt Jørgen Hansen Koch for grosserer og etatsråd Andreas Hansen. Vilhelm Klein påstod, at det var Karl Friedrich Schinkel, der oprindeligt tegnede huset. Palæet blev restaureret i 1936 ved arkitekt Mogens Tøgern. Ejeren var da Fjerde Søforsikring.

— KILDER

50 palæer og landsteder. Sys Hartman. Gyldendal, 1976.

Historiske huse i København. Nationalmuseet, 1972.

Indenforvoldene.dk

Danske arkitekturstrømninger 1850-1950. Knud Millech og Kay Fisker. Udgivet af Østifternes Kreditforening. 1951.

Danmarks arkitektur – byens huse – byens plan. Sys Hartmann og Villads Villadsen. Gyldendal, 1985.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi for Hansens Palæ knytter sig til beliggenheden i Frederiksstaden, hvor palæet med dets markante placering danner overgangen fra Bredgade til Fredericiagade. Palæet skiller sig ud fra Frederiksstadens oprindelige rokokobygninger både i sin lavere højde og ved de senklassicistiske stiltræk. Alligevel udgør Hansens Palæ i kraft af sit taktfaste facadeskema, markeringen af hjørnet og den traditionelle materialeholdning en karakteristisk og væsentlig del af Frederiksstaden.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi knytter sig i det ydre til dens tidstypiske arkitektur, hvor senklassicismen blev en sidestrømning til det fremherskende ideal klassicismen. For Hansens palæ ses dette ved dets firkantede og lave volumen, hvor der er fokus på inddeling og enkeltdeles forhold samt facadens let pyntede fremtræden med betoning af de horisontale linjer, herunder især kvader- og refendfugningen, etagebåndet, den gennemførte sålbænk samt hovedgesimsen. Dertil kommer vinduernes indfatninger, som skaber, den for senklassicismen, karakteristiske reliefvirkning. Budskabet er ordnet, taktfast og ikke mindst begrænset således, at opgøret med

tidligere stilstrømningers overdådighed tydeligt ses uden at inspirationen fra sydeuropæiske idealer udviskes. Dermed bliver Hansens Palæ en markant repræsentant for en ny retning inden for klassicismen, som var blevet det bedre borgerskabs foretrukne stil i takt med deres stigende indflydelse i samfundet efter enevældens afvikling og vedtagelsen af grundloven.

Den kulturhistoriske værdi knytter sig i det indre til den delvist bevarede planløsning med en prægtig førsteetage, der er overvældende udsmykket og de funktionelle rum i kælderen, hvor markeringen af et tidligere ildsted er markeret. Endelig har de bevaret ældre bygningsdele og -detaljer kulturhistorisk betydning, idet de vidner om bygningens alder.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig i det ydre til bygningens kompakte og rektangulære form, der er underlagt en streng symmetri, og hvis delelementer understreger bygningens horisontale linje, herunder den kvadrede kælderetage, den refendfugede stueetage, vinduernes taktfaste sætning, soklen, hovedgesimsen samt det flade helvalmede tag, der giver en næsten usynlig afslutning, så fokus holdes på bygningens form og gennemførte symmetri.

Den arkitektoniske værdi knytter sig i det indre i særdeleshed til hovedtrapperummet og bygningens førstesal, der med loftshøjde, lysindfald og de overdådige og gedigne interiører understreger den elegante og fornemme stemning.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier knytter sig til bygningens rektangulære form og senklassicistiske udtryk med alle facadens detaljer, herunder kvaderpudsningen, refendfugningen, bånd, gesimser og sålbænke, det helvalmede tag med skorstenspiber i rygningen, vinduerne med alle detaljer, herunder kældervinduernes gitter samt den traditionelle materialeholdning.

De bærende fredningsværdier knytter sig i det indre til de bevarede dele af den traditionelle grundplan med hovedtrapperum, køkken i kælderen og stuer på førstesalen. Desuden alle de bevarede bygningsdele og -detaljer, herunder vinduer med anverfere og stormkroge, parketgulve, hovedtrapperummet med alle detaljer, herunder fodpanel, balustre, håndliste, mægler samt det pudsede løb og stuk, de ældre dele af de to enkle trapper, de en- og tofløjede fyldingsdøre med alle detaljer, den enkle loftstrappe, paneler,

Hansens Palæ ligger på hjørnet i Frederiksstad ved siden af den Russiske kirke og Frederikskirken i baggrunden.

loftsstukkatur og gesimser, pejs samt ilstedskappen i kælderen.
Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Ingen angivet.